

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
NO-0030 OSLO

Deres ref./Your ref.: 13/142

Vår ref./Our ref.: NOA 07/13

Trondheim, 24. april 2013

Hindre for digital verdiskaping - hørings svar fra Norid

Vi viser til departementets høringsbrev datert 17. januar 2013 hvor det inviteres til innspill til «NOU 2013:2 Hindre for digital verdiskaping». Selv om Norid ikke er oppført som høringsinstans, ønsker vi med dette å benytte oss av anledningen til å gi et innspill til departementets videre arbeid med utredningen.

Kort om Norid

Norid driver registeret for norske domenenavn og behandler domenesøknader. Alle domenenavn direkte under toppdomenet .no er registrert hos Norid. Vi har også ansvaret for å videreutvikle regelverket for .no, slik at det til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og samfunnsmessige utviklingen, og sørge for teknisk drift og utvikling av registreringstjenesten.

Tjenesten som utføres av Norid er regulert av en egen forskrift med Post- og teletilsynet som tilsynsmyndighet¹. Norid er ikke et forvaltningsorgan, og tildeling av domener skjer etter privatrettslige regler. Norid er en nøytral aktør og driver ikke-kommersielt.

Norid er i dag underlagt offentleglova (offl.) § 2 første ledd bokstav c som "sjølvstendig rettssubjekt" der staten har stor eierandel, men har unntak for en del av lovens virkeområde, i forskrift til offl. (offl.f.) § 1 tredje ledd bokstav l.

Norids kundedatabase og Whois-tjenesten

I forbindelse med behandling av søknader om og administrasjon av norske domener, samles en rekke opplysninger om domeneabonentene i Norids kundedatabase. Databasen bygger på de opplysningene søkere om domenenavn etter samtykke oppgir ved innsending av Norids søknadsskjema. Databasen bygges opp kontinuerlig, ved at det legges inn opplysninger etter hvert som domenenavn registreres eller registrert informasjon endres.

For å imøtekomme allmennhetens interesser er deler av opplysningene i kundedatabasen gjort tilgjengelig for andre under bestemte retningslinjer² og ved hjelp av en protokoll kalt WHOIS³. Det som gjøres tilgjengelig er blant annet opplysninger om registrerte domenenavn, hvilke personer og organisasjoner som har registrert navnene og hvilke kontaktpersoner og roller som er knyttet til hvert enkelt domenenavn.

Norids kundedatabase inneholder en rekke opplysninger som er å anse som personopplysninger slik dette er definert i personopplysningsloven. I tillegg er databasen omfattet av åndsverklovens databesvern, jf. åvl. § 43.

¹ <http://www.lovddata.no/for/sf/sd/xd-20030801-0990.html>

² <http://www.norid.no/domenenavnbaser/personvernpolicy.html>

³ <http://www.norid.no/domenenavnbaser/whois/>

Utvalgets konklusjoner

Norid slutter seg for så vidt til utvalgets argumenter for å dele visse kategorier offentlige data, så som effektivisering og innovasjon, næringsutvikling, demokratisering og gjennomsiktighet. Vi er også enige med utvalget i at arbeidet med å tilgjengeliggjøre offentlige datasett bør målrettes, og at ambisjoner og tidsfrister må konkretiseres.

Til departementets videre arbeid vil vi imidlertid få understreke betydningen av at offentlige policyer for deling av offentlige data (som Difis veileder) og maler for dette (f. eks. NLOD) tar hensyn til at det blant en rekke aktører, herunder Norid, eksisterer et legitimt behov for å begrense tilgjengeliggjøringen av en rekke data. I Norids tilfelle gjelder dette spesielt personopplysninger og andre opplysninger som enkeltpersoner og bedrifter har en sterk og legitim interesse i å begrense spredningen og bruken av. Norid har flere eksempler på at blant annet historiske data om tidligere eiere av domener under .no kan misbrukes kommersielt eller på annen måte. Det skal også sies at det samtykke som Norid i det enkelte tilfelle får fra enkeltpersoner ved registrering av personopplysninger ikke omfatter fri viderefremføring av disse opplysningene.

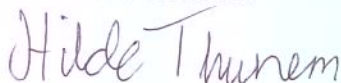
Enn videre skal det nevnes at opplysninger/data fra Norids saksbehandling ikke uten en kostbar tilrettelegging vil fremstå som meningsbærende lesning for en utenforstående som ber om innsyn.

Vi finner grunn til å påpeke dette fordi vi i rapporten savner utdypende betraktninger knyttet til hva som er legitime årsaker til *ikke* å åpne for viderebruk. Det må være på det rene at f. eks. NLOD ikke er en adekvat lisens til bruk for tilgjengeliggjøring av data fra Norids kundedatabase.

Vår kommentar er gitt med kunnskap om de begrensninger som følger av bl. a. lovforarbeidene til offentliglova som gjelder opphavsrettslig beskyttede data og data som er omfattet av personopplysningsloven. Lovens ordlyd og forarbeider er imidlertid etter vårt syn ikke utformet slik at ikke tolkningsproblemer kan oppstå, ved at offl. § 8 i utgangspunktet gir rett til viderebruk i tilfeller hvor lovens vilkår for innsynsrett er oppfylt. Norid ser det slik at det i en rekke tilfeller ikke bør gis rett til bruk av opplysninger fra Norids kundedatabase selv om det for så vidt kan være i tråd med lovens formål at det gis innsynsrett.

Vi oppfordrer departementet til å utrede og utdype disse forholdene nærmere, bl. a. hvilke interesser som i ulike sammenhenger er legitime for å gi *innsynsrett* men ikke *bruksrett*.

Med hilsen
UNINETT Norid AS

Hilde Thunem
Daglig leder